

Sadržaj

Događaji

Saopćenja za javnost

Događaji iz medija

Konkursi

Najava događaja

Linija za pomoć novinarima

Zastupljenost i načini prezentovanja političarki u medijima tokom izborne kampanje za Opšte izbore 2014.

Piše: Doc. dr. sc. Zlatiborka Popov Momčinović

Intervju Besima Borić: **Veliki iskorak činjenica da je jedna žena po prvi put bila kandidatkinja za predsjednicu SDP BiH**

Osnaživanje žena je lijek za ozdravljenje našeg društva

Piše: Ismeta Dervoz

Politička participacija žena u BiH

Piše: Edita Miftari

Događaji

10.12.2014.

Održana regionalna konferencija o sigurnosti i zaštiti novinara

Razvijanje kapaciteta lokalnih organizacija, veći angažman međunarodne zajednice i stvaranje zajedničke regionalne platforme novinarskih udruženja u regiji, neophodni su koraci kako bi se zaustavili sve izraženiji pritisci i ugrožavanje sigurnosti novinara u regiji. Ovo su neki od zaključaka regionalne konferencije "Sigurnost i zaštita novinara u zemljama Zapadnog Balkana", održane u Sarajevu, u organizaciji Civil Rights Defenders i Udruženja/udruge BH novinari.

Predstavnici novinarskih udruženja i sindikata iz BiH, Crne Gore, Srbije, Hrvatske i Makedonije ukazali su na ključne probleme bezbjednosti medijskih radnika i predstavili najekstremnije slučajeve fizičkog i drugih oblika nasilja nad novinarima.

Vidi detaljno

Uvodnik

Monitoring medija u toku predizborne kampanje 2014. godine kojeg je provelo Udruženje/udruga BH novinari, pokazao je veliku podzastupljenost žena u medijskim sadržajima. Od svih pregledanih sadržaja 21 relevantnog medija u BiH, 15 odsto se odnosilo na žene, a taj procenat bi bio duplo manji da Željka Cvijanović nije bila kandidatkinja za člana Predsjedništva BiH.

Monitoring je takođe pokazao da političarke nisu iskoristile dobijeni prostor u medijima za sopstvenu afirmaciju nego su uglavnom hvalile stranku ili šefa stranke. Aktivistkinje za prava žena u BiH tvrde da žene ne promovišu sebe jer se takvim ženama odmah stavlja etiketa "ambiciozna" i na taj način se negira i sputava u društvu.

Žene su podzastupljene i na svim rukovodećim mjestima u vlasti, političkim strankama, javnim i privatnim kompanijama.

Iako u mnogim strankama postoje klubovi žena one nemaju moć odlučivanja i dobijaju uglavnom niže funkcije. I pored činjenice da većina parlamentarnih stranaka u Parlamentarnoj skupštini ima preko 50 posto žena u svom članstvu, žene su i dalje manje zastupljene spol na izbornim listama dok se broj izabranih žena kreće oko 20 posto.

I pored obavezujućeg domaćeg i međunarodnog pravnog standarda od minimum 40 odsto učešća žena u političkom i javnom životu, stanje je drugačije, jer vladajuće društvene norme, stereotipi i predrasude i dalje otežavaju ravnopravno učešće žena u javnom i političkom životu.

O položaju žena u bh. medijima i politici u ovom broju E-Novinara pišu: Zlatiborka Popov Momčinović, profesorica Filozofskog fakulteta u Istočnom Sarajevu, Ismeta Dervoz, bivša zastupnica SBB-a u Parlamentarnoj skupštini BiH i Edita Miftari iz Sarajevskog otvorenog centra (SOC). Donosimo vam i intervju sa Besimom Borić, članicom Predsjedništva SDP-a BiH.

Adis Šušnjar, Udruženje/udruga BH Novinari

Položaj žena u medijima i politici

Zastupljenost i načini prezentovanja političarki u medijima tokom izborne kampanje za Opšte izbore 2014.

Piše: Doc. dr. sc. Zlatiborka Popov Momčinović

Istraživanje/monitoring medija je sprovelo Udruženje BH novinari uz podršku Vijeća Evrope. Istraživanje je imalo naučni i društveno-angažovani karakter, budući da nije bilo usmjereno samo na pružanje sistematičnih, preciznih i pouzdanih podataka vezanih za problem i predmet istraživanja već i na unaprijeđenje medijske scene u Bosni i Hercegovini koja je, kao i bh. politička scena i društveni okvir u cjelini, i dalje propatrijarhalna. To postaje posebno značajno u periodu predizborne kampanje kada se javnost više okreće medijima, politički život zahuktava a (pod)zastupljenost žena iz tog razloga postaje još vidljivija i podložnija medijskoj reprezentaciji i različitim konstruktivizmima bilo da oni dolaze od samih medija, političkih

Događaji

20.11.2014.

Predstavljen završni izvještaj o monitoringu medija

Završni izvještaj o monitoringu medija tokom predizborne kampanje za Opće izbore 2014. kojeg je provelo Udruženje/udruga BH novinari predstavljen je u sarajevskom Media centru 23. oktobra. Na početku konferencije šefica Ureda Vijeća Evrope u BiH, Mary Ann Hennessy, istakla je da je monitoring medija pokazao trend smanjenja govora mržnje u medijima što bi mogao biti znak pozitivne tranzicije medija prema profesionalnom i demokratskom novinarstvu.

U toku monitoringa medija pregledano je ukupno 34.830 medijskih sadržaja od čega 22.647 sadržaja u prve četiri sedmice pred izbore. Dvadeset monitora pratilo je 21 medij od 12. septembra do 20. novembra. Lejla Turčilo, profesorica Fakulteta političkih nauka u Sarajevu i stručna saradnica za monitoring medija sa fokusom na govor mržnje, kazala je da je glavni fokus monitoringa bio utvrđivanje nositelja govora mržnje, da li su to novinari ili drugi akteri medijske scene.

Opširnije

subjekata i/ili drugih društvenih aktera/ki. S tim u vezi, radi dobijanja raznovrsnijih i longitudinalnih podataka, prepoznata je potreba da se uradi i odgovarajuće istraživanje za Opšte izbore 2014. godine. Jer, tehnike prezentacije i diskurzivnog pregovaranja oko roda u i kroz medije imaju ontološke učinke na status žena u pitanjima koja se tiču res publica a koji potom jedni druge pojačavaju pa i lažno legitimiziraju. Mediji često pribjegavaju izgovoru da žena nema dovoljno u medijskim sadržajima u periodu predizbornih kampanja jer ih realno nema dovoljno u političkom životu, ali se tzv. politički realizam podzastupljenosti žena tu ne zaustavlja budući da mediji ne samo odlikavaju već i konstruišu stvarnost i ocrtavaju kognitivne mape za tumačenje te iste stvarnosti. Kao što je istakao poznati teoretičar diskursa Teun van Dijk, tekst uvijek ide sa kontekstom, a ujedno ga i proizvodi. Time se začarani krug pozicioniranja žene kao Drugosti u odnosu na vladajuće vrijednosti i norme (pro)patrijarhalnog društva dodatno esencijalizira pa i naturalizuje. Drugost pri tome ne znači komplementarnost već podređenost koja se nameće i upisuje i propisuje, ne samo kroz tehnike onoga što je rečeno, prikazano već i nedorečeno i prešućeno.

Da bi se dublje zašlo u navedene procese a kroz angažovani istraživački pristup, korištena je kvantitativna i kvalitativna metodologija s ciljem dobijanja ne samo relevantnih empirijskih podataka o (pod)zastupljenosti žena u političkom životu a koja je posredovana i osnaživana kroz medijski diskurs, već i sticanja dubljeg uvida u načine na koje se ova podzastupljenost proizvodi. Cilj je bio otkriti i niše otklona od (pro)patrijarhalnog modela a koji mogu biti eventualno uporište za artikulaciju i promociju vrijednosti rodne ravnopravnosti bez koje je

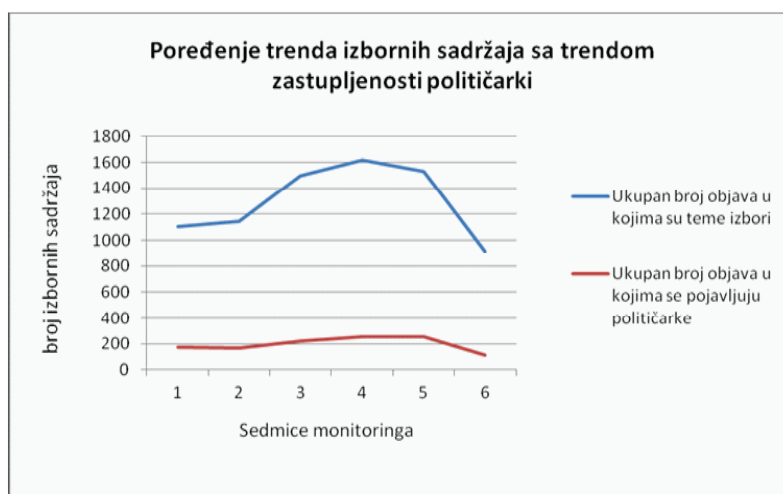
dublja demokratizacija društva nemoguća imajući u vidu da principi demokratije počivaju na **uključivanju, priznavanju, distributivnoj pravdi i argumentovanoj deliberaciji**.

Uzorak istraživanja su činile centralne informativne i debatne emisije javnih servisa i privatnih TV stanica (BHT1, RTRS, BN, HAYAT TV, TV1, FACE TV i ATV), cjelokupne dnevne novine (Dnevni Avaz, Oslobođenje, Dnevni list, Gas Srpske), tekstovi/vijesti na portalima (Radio Sarajevo, Klix.ba, Frontal.RS, Dnevno.ba, Vijesti.ba, te blog Slobodana Vaskovića). Korpus je tako obuhvatio 21 medij, a svaki angažovani monitor je analizirao po dva medija, dok je jedan monitor analizirao magazine. Istraživanje NIJE obuhvatilo izborne hronike u elektronskim medijima budući da iste imaju za svrhu puku promociju određenih političkih subjekata na principima formalnog i (lažno) neutralnog i balansiranog predstavljanja programa različitih političkih subjekata. Jedinicu analize je činio tekst/prilog u analiziranim medijima.

Analiza dobijenih podataka

Analiza podataka na osnovu utvrđenih varijabli, pokazuje da je žena u analiziranom korpusu bilo svega 15 %. Naime od ukupno 7.840 izbornih sadržaja, u samo 1.776 tekstova/priloga su se pojavljivale i žene. Takođe, ono što je uočeno je trend rasta medijskih sadržaja koji se odnose na izbore u predizbornom periodu koji nije pražen odgovarajućim trendom porasta prisutstva žena čime je njihova podzastupljenost još izraženija.

Ova podzastupljenost bi bila još veća da Željka Cvijanović nije bila kandidatkinja za članicu Predsjedništva iz reda srpskog naroda i vladajućeg SNSD-a. Na nju je „otpalo“ nešto više od polovine ukupnih sadržaja u kojima se pojavljuju političarke. Na taj način su ostale političarke kroz postojeće medijske ali i stranačke strukture realno i simbolički „poništene“, a sama Željka Cvijanović kao svojevrsan simbol onog „ženskog“ u ovdašnjem predizbornom i medijskom strančarenju predstavljala i neriskantnu nositeljicu

Saopćenja za javnost

05.12.2014.

Protest MUP-u RS-a zbog pritiska na Klix.ba

Upravni dobor Udruženja/udruge BH novinari i Linija za pomoć novinarima uputili su najoštrij protest Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske zbog policijskog isljeđivanja i pritiska na Jasmina Hadžiahmetovića, urednika i Darija Šimića, vlasnika portala Klix.ba iz Sarajeva, koji su se desili u prostorijama MUP RS u Banja Luci 3. decembra ove godine.

Jasmin Hadžiahmetović i Dario Šimić su se odazvali na telefonski poziv Siniše Kostreševića iz MUP-a RS kako bi u Banja Luci dali izjave u vezi sa objavljivanjem razgovora premijerke RS Željke Cvijanović o navodnoj „kupovini“ poslanika izabranih u Narodnu skupštinu ovog entiteta. Razgovor je objavljen na portalu Klix.ba 15. novembra, a 1. decembra su kolege Hadžiahmetović i Šimić pozvani na informativni razgovor u vezi sa „počinjenjem krivičnog djela objavljivanja tajno snimanog razgovora“, kako su iz MUP RS objasnili poziv u redakciju ovog medija.

Opširnije

tike medija već i od stranačkih struktura što pak ne amnestira medije od odgovornosti za vlastitu proaktivniju ulogu. Izuzev izrazite zastupljenosti Željke Cvijanović, varijabilnost kada je o političkim strankama riječ iz kojih dolaze političarke je izrazito velika i podaci raspršeni. Ono što je pak zanimljivo je da su npr. elektronski mediji u analiziranom korpusu potpuno „izignorisali“ žene iz faktički najvećih stranaka kao što su SDA, SBB, SDP i HDZ. Ovo vjerovatno više govori o muškocentričnosti i falocentričnosti velikih stranaka nego o samim medijima ali ostaje zapitanost nad nezapitanšću navedenih medija gdje su političarke iz ovih velikih stranaka.

Ono što je takođe uočeno je da su političarke iako najprisutnije u štampanim medijima uglavnom imale sekundarnu ulogu u odnosu na muške kolege, jer su najčešće smještane u dno novinskih tekstova, i da su izjave političarki preuzimane u samo 1% slučajeva, s tim da je u štampanim medijima bilo više intervjua nego u elektronskim i online medijima ali je ukupan broj intrevjua generalno zanemarljiv (svega 11). To odražava patrijarhalnost društva u kojem se najviše vjeruje muškarcu koji govori.

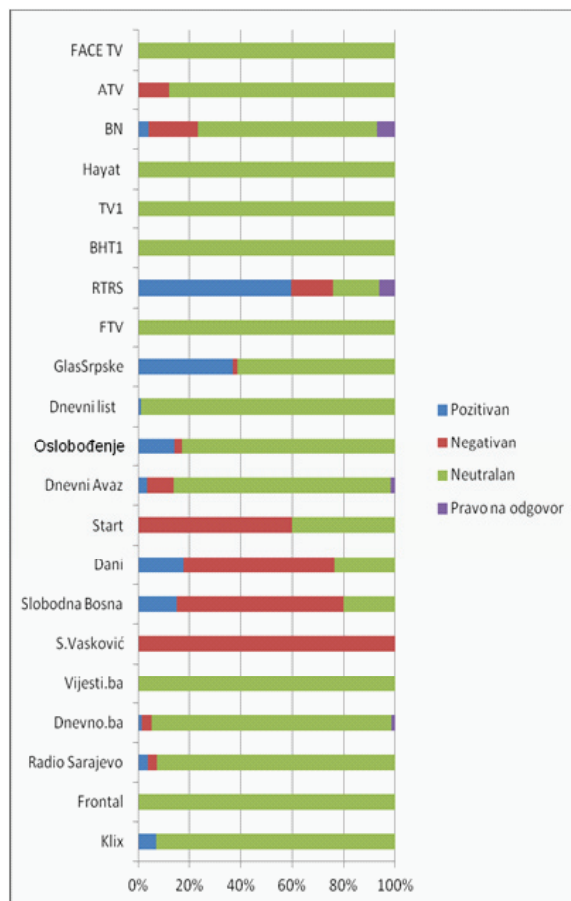
Sumarno gledajući, rezultati monitoringa su dobrim djelom poražavajući po društvo u kojem medijski diskursi o političkom i mjestu i ulozi političarki u ovim procesima obitavaju. Kao utemeljenje glavnog zaključka analize da smo još **daleko od rod-noravnopravnog društva** može nam poslužiti kvantitativan podatak da je u zadnjoj sedmici monitoringa (period nakon objavljivanja rezultata), prisutnost političarka bila najmanja (gotovo prepolovljena), što ukazuje da su zadnju riječ kada je o izborima riječ davali muškarci. A **daleko od pluralnog društva** budući da su različiti glasovi koji dolaze iz društvene baze (civilnog društva, eksperata/kinja, „običnih“ građana/ki i sl.) kada je o kandidatkinjama na Opštim izborima 2014. riječ jedva bili prisutni.

značenja koja se lako mogu „upisivati“ odozgo od strane izborne konkurencije („plavuša“, „klimoglavka“, „politički diletant“) a šta su mediji znali vispreno koristiti u senzacionalističke svrhe.

Žena je inače najviše bilo u štampanim medijima, ali su najčešće „smještane“ u puko predstavljanje kandidata i bez mogućnosti da jasno artikuliraju svoj politički glas. Zabrinjavajuća je činjenica da situacija nije ništa bolja u javnim servisima, izuzev RTRS-a a što je povezano sa kandidaturom Željke Cvijanović pa se postavlja pitanje uloge javnih servisa s obzirom na njihovu obavezu da služe interesu javnosti i da promovišu pozitivne društvene vrijednosti. Portali su pri tome pokazali veliki diverzitet- od velikog broja izbornih sadržaja i veće zastupljenosti žena na Vijesti.ba do gotovo zanemarljivog broja na Frontal.RS.

Bitan indikator zastupljenosti i načina prezentovanja političarki u medijima predstavlja tzv. novinarski uklon, pri čemu nje analiziran sadržaj teksta/priloga već isključivo navinarski stav/uklon/odnos. Iako se političarke u većini slučajeva pominju u neutralnom uklonu (79,5% slučajeva), broj pozitivnih odn. negativnih uklona nije zanemarljiv u nekim medijima a što implicitno ukazuje na medijsku pristrasnost.

Sliku o pristrasnosti možemo dobiti u relativnom smislu i kad vidimo koje su političarke iz kojih stranaka imale medijsku pokrivenost, koja naravno ne zavisi samo od poli-

Intervju sa Besimom Borić

Veliki iskorak je i činjenica da je jedna žena po prvi put bila kandidatkinja za predsjednicu SDP BiH

Razgovarao: Adis Šušnjar

E-Novinar: Da li ste zadovoljni zastupljenošću žena na Općim izborima 2014. i kako komentarišete odnos političkih stranaka prema svojim kandidatkinjama nakon izbora, da li će se ispoštovati zakon i ženama dodijeliti dovoljan broj bitnih političkih funkcija?

Besima Borić: Sreća je da imamo zakonsku kvotu koja obavezuje sve političke stranke da vode računa o zastupljenosti žena i muškaraca na kandidatskim listama. Bez kvote bismo tek vidjeli dokle se razvila svijest o značaju ženske participacije i na listama i među izabranima! Ipak, konstatujemo da se ide naprijed, puževim korakom: na nekim listama je bilo i više od obavezujućih 40%, a među izabranima je 18% na svim nivoima u prosjeku, dakle 1% više nego na prošlim općim izborima. Što se izvršnih funkcija tiče, njihova distribucija će ići tako da će se svuda naći po jedna-dvije žene jer niko više neće sebi dozvoliti luksuz da ne imenuju baš ni jednu ženu, ali to je, na žalost, sve.

E-Novinar: Monitoring medija u predizbornom periodu pokazao je veliku podzastupljenost žena u medijima, međutim i kad dobiju prostor u medijima govore u množini i ne koriste priliku da se afirmišu. Kako komentarišete tu činjenicu?

Besima Borić: Monitoring medija iz ciklusa u ciklus pokazuje istu sliku i to je, zapravo, prava slika odnosa političkih stranaka prema kandidatkinjama. To što žene ne afirmišu sebe i kad imaju priliku je duboko psihološki problem. Ženama se odmah prišiju negativni komentari da je "ambiciozna", vrlo sjesno joj stvaraju osjećaj krivice i nelagode i ona radije ostaje u sjeni. Naravno, postoji idrugi razlog, a to je da su žene više okrenute općem dobru, više pokazuju odgovornosti prema činjenici života, konkretnije su itd.

E-Novinar: Žene se nalaze u diskriminisanom položaju kada je u pitanju zapošljavanje, nedovoljno učestvuju u političkom odlučivanju i upravljanju u institucijama vlasti. Da li je angažman nvo posljednjih godina imao rezultat kada je u pitanju položaj žena u BiH?

Besima Borić: Mislim da je sve ove godine angažman NVO bio presudan za poboljšanje položaja žena ukupno u društvu, pa tako i u stvaranju mehanizama da žena bude više na mjestima odlučivanja. Svakako je tome doprinio i angažman jednog broja političarki i posebno međusobna saradnja koja, sa više ili manje uspjeha, traje godinama između nevladinih žena i političarki. Najslabiji rezultati su postignuti u izvršnoj vlasti, u vladama, ministarskim pozicijama jer tu je najveća i stvarna moć, a tamo je žena zanemarivo malo.

E-Novinar: Kakav je položaj političarki u SDP BiH? koliko žene uopšte imaju moći u donošenju važnih političkih odluka u BiH?

Besima Borić: Žene u SDP BiH su organizirane u svoj Forum koji nema neku bitnu ulogu u kreiranju politika i utvrđivanju prioriteta politike u SDP BiH. Postoje pojedinke koje na ovaj ili onaj način utiču na određene tokove. Žene SDP BiH su u pripremi ovog Vanrednog kongresa (10.decembar) napravile iskorak tražeći konkretne izmjene Statuta koje se odnose na unutarpartijsku kvotu i integriranje rodne ravnopravnosti u sve politike i na tome će raditi do redovnog Kongresa. Osim toga veliki iskorak je napravljen i činjenicom da je jedna žena po prvi put u SDP BiH bila kandidatkinja za predsjednicu SDP BiH i bez obzira što nije prošla (ni žene joj nisu dale glas), ovim je malo podignuta ljestvica i otvorena su vrata ženama kojima nedostaje odvažnosti da se kandidiraju za neke odgovorne funkcije.

Događaji iz medija

10.12.2014.

VZS: Predstavljena analiza govora mržnje na portalima

Vijeće za štampu Bosne i Hercegovine realizovalo je kampanju "Stop! Govor mržnje" tokom predizborne kampanje za Opće izbore 2014 i kratak period poslije.

Cilj kampanje bio je reagiranje protiv govora mržnje, diskriminatorске i huškačke retorike u komentarima anonimnih posjetilaca online portala, kao i edukacija posjetilaca web portala da govor mržnje i huškačka retorika nisu sloboda govora, te da podliježu krivičnoj odgovornosti, u skladu sa krivičnim zakonima u BiH.

[Vidi detaljno](#)

Konkursi

Konkurs za novinare: Sporazum za rast i zapošljavanje

Rad može biti napisan/ snimljen kao istraživački prilog, intervju, reportaža, ili priča/ reportaža/ video ili radijski prilog/ prilog/ infografika/ ili u vidu ostalih formi na jednu od tema: poreska opterećenja rada, radno zakonodavstvo, poslovna klima i sistem socijalne zaštite.

Nagrade:

1. nagrada: 2000 KM
2. nagrada: 1200 KM
3. nagrada: 800 KM

Konkurs je otvoren za novinare i redakcije sa područja cijele BiH. U obzir će se uzimati samo radovi, objavljeni na bilo koju od navedenih tema **od 6. decembra 2014. do 9. februara 2015. godine**, a žiri će najviše pažnje posvetiti onim radovima koji na najbolji način pokazuju kako je u svakodnevnom životu moguće djelovati na poslovno okruženje i koji ukazuju na način kako će se ostvariti Sporazum za rast i zapošljavanje.

Detalji

FASPE - stipendije za studije o profesionalnoj etici

FASPE je skup inovativnih programa za studente novinarstva, prava, medicine i poslovnih studija.

Program je fokusiran na rješavanje savremenih etičkih pitanja kroz jedinstveni historijski koncept i kroz ulogu ovih profesija u nacističkoj Njemačkoj i holokaustu.

Dvosedmični intenzivni ljetni kurs će se održati u New Yorku, Njemačkoj i Poljskoj, a studenti će istraživati teme kao što su vladavina prava u odnosu na bezakonje, uloga i granice bioetike, ciljevi morala u licu zla, odgovornost izvještavanja, etičke barijere koje nameće težnja za profitom.

Rok za podnošenje prijave za studente novinarstva je **6. januar 2015.**

Detalji

Uputstvo za prijavu

Prijavni obrazac za novinare

Osnaživanje žena je lijek za ozdravljenje našeg društva

Piše: Ismeta Dervoz

Bosna i Hercegovina, prema najnovijem izvještaju UN-a o položaju i zastupljenosti žena zauzima 69. mjesto među 145 država. U državnom parlamentu, od 57 izabranih u predhodnom mandatu (2010-2014) imali smo samo 11 žena.

Pomaci na polju zakonske regulative su vidljivi. Među posljednjim izmjenama (a na vrijeme za opće izbore 2014.) ističem moju inicijativu slijedom koje su u oba Doma PSBiH usvojene izmjene Izbornog zakona BiH, njegova harmonizacija sa Zakonom o ravnopravnosti spolova BiH. Tako je sada zagarantovana kvota prisutnosti manje zastupljenog spola (u našem slučaju žena) na izbornim listama ali i u tijelima koja prate izbore, 40% i na razini je najboljih evropskih praksi.

Koliko će nas biti izabrano, to zavisi od odluke birača. Nažalost, dosadašnji rezultati pokazuju da žene, koje su većina u biračkom tijelu, očito ne glasaju uvijek za kvalitetnu i sposobnu ženu nego prednost daju muškarcima. I što je još poraznije, u visokom procentu uopšte ne koriste svoje biračko pravo.

Političke partije kreiraju politike i one svojim aktivnostima mogu uticati na mijenjanje tradicionalnih stavova, doprinijeti promoviranju, osnaživanju, boljoj vidljivosti, političkoj edukaciji žena. Moramo žene politički obrazovati. Upoznati ih sa mogućnostima koje mogu imati kroz taj angažman. Mogućnostima da utiču na pitanja koja su važna za porodicu i društvo u cjelini. Mogućnostima da svoja znanja i energiju, svoje sposobnosti da sklapaju kompromise i pragmatično se fokusiraju na prioritete, upotrijebe kao sredstva i tako doprinesu općem dobru.

Žene moraju pokazati veću spremnost i opredjeljenost za aktivno sudjelovanje u političkim i društvenim procesima. Uspostavljanje pravnog okvira i javnih politika u oblasti promocije ženskih ljudskih prava još uvijek ne znači da zakonom objezbjeđena ravnopravnost osigurava iste mogućnosti. Zakon na državnom nivou o ravnopravnosti spolova zabranjuje direktnu i indirektnu diskriminaciju u privatnom i javnom životu u svim segmentima društva. Zadatak je poštovati ga i implementirati u potpunosti.

Vjerujem da je osnaživanje žena moguć i koristan lijek za ozdravljenje i osnaživanje našeg društva u cjelini. Važan segment tog osnaživanja je već postignut kroz međunarodnu pomoć za razvoj civilnog sektora. Kao rezultat toga, danas imamo značajan broj NVO koje su fokusirane na prava žena i borbu protiv svih oblika diskriminacije. Sigurno je da međusobna podrška i suradnja ovih organizacija i izabranih zvaničnika na svim nivoima može biti naprijeđena na obostrano zadovoljstvo. Ističem veoma važnu ulogu NVO-a na promociji ženskih ljudskih prava, podršci kandidatkinjama, podršci ženama poduzetnicama, podizanju svijesti o poziciji žene u društvu i

Konkursi

Poziv na učešće na godišnjoj konferenciji RRPP-a

Zainteresirani mladi istraživači i iz oblasti društvenih nauka se pozivaju da sudjeluju na RRPP (Regional Research Promotion Programme) godišnjoj konferenciji koja će se održati u Ohridu u Makedoniji, 28-29 maja 2015.

Podnesene aplikacije trebaju sadržavati socijalno-naučni pogled, na jednu od tri zadane oblasti: upravljanje i decentralizacija, migracije i društvene nejednakosti i socijalna država.

Rok za prijavu je **19. januar 2015.**

Detalji

Centar za istraživačko novinarstvo (CIN), nezavisna medijska organizacija sa sjedištem u Sarajevu, raspisuje konkurs za radno mjesto - Novinar.

Oglas ostaje otvoren do **31. decembra 2014.** godine.

Detalji

glasao protiv saziva Vijeća ministara (između ostalog) i zato što među predloženima nije bilo niti jedne žene. Glasali smo i protiv sramne odluke da se žena sa svim kvalifikacijama i referencama eliminiše sa liste za Vijeće RAK-a. Nažalost, izostala je podrška parlamentarki i parlamentaraca ali I nevladinog sektora koji na ove slučajeve gotovo i da nisu reagirali. A treba li pominjati da su u oba slučaja prekršeni zakoni BiH?

Čini se da je pred svima nama još dug put i ističem značaj edukacije, koordinacije, uvezivanja, stalnog isticanja obaveze da se iz našeg društva iskorijeni diskriminacija na osnovu spola. To će nam omogućiti život u društvu koje će poštovati prava svih na jednake mogućnosti. Zadatak je to za mlade, obrazovane žene koje moraju pokazati spremnost i opredjeljenost za aktivno sudjelovanje u političkim i društvenim procesima.

Zadatak je to i za sve muškarce, naše kolege i suradnike, posebno za lidere političkih partija. Lideri su ti koji odlučuju o pozicijama na listama i uglavnom je za žene "rezervirana" pozicija broj 2. Na državnom nivou sam ja jedina žena u istoriji izbornih procesa u BiH koja je "preskočila" nosioca liste, zahvaljujući odluci birača. Mislim da se, nažalost, radi o praksi zasnovanoj na shvatanju o inferiornosti ili superiornosti jednog ili drugog spola. Nadam se da će se kod donošenja odluka o pozicijama koje se dodjeljuju ženama u budućnosti više voditi računa o referencama i prepoznatljivosti kandidatkinja u društvu nego što će to biti rukovođeno društvenim i kulturnim običajima stereotipno vezanim za ponašanje i uloge žena i muškaraca u ovom, očito i dalje, "muškom svijetu".

Istini za volju, niti u mnogo razvijenijim zemljama i sa mnogo dužom demokratskom tradicijom ne mogu se baš pohvaliti sa velikim brojem žena na istaknutim funkcijama. Ali to se mijenja i za nadati se da ćemo i mi u Bosni i Hercegovini pratiti te trendove. Pa zar nije vidljivo kako se procesi pokreću i problemi rješavaju kad se „udruže“ gde Merkel, Mogerini, Pusić...

Podsjećam na kraju na Član 4. Univerzalne deklaracije IPU-a o demokratiji iz 1997. godine koji kaže: "Demokratsko postignuće podrazumijeva izvorno partnerstvo između muškaraca i žena u vođenju društvenih poslova u kojima oni učestvuju ravnopravno i komplementarno, obogaćujući se uzajamno svojim razlikama."

Najava događaja

- **Realizacija projekta "Živjeti zajedno"**. Montaža dokumentarnih filmova o pozitivnim primjerima i građanskoj hrabrosti u BiH u ratu i nakon rata. Projekat provode NDNV i BH Novinari pod pokroviteljstvom Medijskog fonda EU.

- Istraživanje u okviru projekta **Media Circle**

Politička participacija žena u BiH

Piše: Edita Miftari

Rodna ravnopravnost u političkom životu je najvažniji faktor postizanja rodne ravnopravnosti u jednom društvu. U tom kontekstu, jako je bitno da raspodjela funkcija unutar političkih partija kao i raspodjela resursa za promociju kandidata_kinja bude jednaka, te da se više žena motivira i uključi u kreiranje političkih programa i samo donošenje odluka. Obzirom da je začarani krug stagnacije u poboljšanju položaja žena u bh. društvu odgovornost kako političkih subjekata, tako i samog društva, neophodno je da se u oba smjera vrši pritisak u cilju stalne afirmacije žena; političke partije moraju javno zagovarati ove promjene ka društvu, i obrnuto – društvo mora zahtijevati bolji položaj žena u političkom životu, sankcionirati političke subjekte zbog dodatne marginalizacije najvećeg dijela bh. populacije, ali i nagrađivati one partije koje su izvršile unutarstranačku demokratizaciju i pokazale da prepoznaju bitna pitanja za rodnu ravnopravnost.

S tim u vezi, ženama se moraju dati jednake mogućnosti tako što će svi relevantni subjekti uticati na mijenjanje društvene svijesti o potrebi učešća žena u političkom i javnom životu, boriti se protiv stereotipa u medijima, svakodnevnog seksizma, te poticati žene da se međusobno podržavaju i tako ih motivirati za učešće u procesima donošenja odluka na svim nivoima i u svim ograncima vlasti. Potencijalne kandidatkinje društvo treba podržati, te promovirati postignute rezultate u radu aktualnih političarki.

Političke partije se moraju uključiti u promjenu stavova i svijesti o ulogama muškaraca i žena u cijelom društvu, kao i u prihvatanju ravnopravnosti spolova kao vrijednosti za svakoga. Država mora promijeniti Zakon o finansiranju političkih stranki kako bi sredstva koja se izdvajaju za političke stranke ovisile o nivou jednakog učešća muškaraca i žena kao što je propisano Zakonom o ravnopravnosti spolova. Država će stvoriti uslove za aktivnu uključenost žena u svim reformama, posebno u nadolazećim ustavnim reformama i inicijativama za izmjene i dopune zakona kako bi se otklonile odredbe koje umanjuju uključenost žena u političkom životu.

Da bi žena bila izabrana, ona mora balansirati arhetipne maskuline karakteristike koje predstavljaju dobrog i sposobnog lidera, sa pažljivošću i nježnošću koje se očekuju od žena. Ono što nama u ovom momentu treba jesu žene koje osporavaju i ne priznaju ove stereotipe, te redefinišu šta znači biti liderka. Podaci koji su dobijeni i analizirani u studiji o učešću žena u politici Crne Gore su itekako relevantni i za kontekst Bosne i Hercegovine, obzirom na zajedničku prošlost ove dvije države i poprilično slična tradicionalna shvatanja roda i rodni uloga, koja proizvode skoro identične predrasude prema liderkama. U svakom slučaju, ovakvo istraživanje je neophodno sprovesti i u Bosni i Hercegovini, a u cilju efikasnijeg zagovaranja za veće učešće žene u političkom i javnom životu Bosne i Hercegovine.

Također, situacija u bh. politici i medijskom prostoru za vrijeme predizborne kampanje potvrđuje zabrinjavajuću činjenicu da smo i dalje podložni stereotipima kreiranim od strane patrijarhalnog društva u kojem živimo, a koje političarku ne poznaje i ne priznaje na isti način kao političara. Ipak, jako je bitno da u budućim izbornim ciklusima riješimo tri problema koja su se izdvojila 2014. godine: (1) za žene su rezervisana uglavnom druga mjesta na listama, (2) u odnosu na muškarce, nesrazmjerno je mali broj žena nositeljica stranačkih listi, (3) muškarci dominiraju na čelu kompenzacijskih listi. Političke partije moraju preuzeti odgovornost i pozicionirati žene na kandidatskim listama tako da imaju veće šanse za izbor, kao i na kompenzacijskim listama. Nije dovoljno samo imati 40% žena na listama, slati ih na edukacije i treninge o predizornoj kampanji i deklarativno zagovarati rodnu ravnopravnost u svim sferama života. Moraju se poduzeti i konkretne mjere od strane svih političkih subjekata, a u vidu boljeg pozicioniranja žena na kandidatskim i kompenzacijskim listama, što uključuje i više kandidatkinja na čelima listi, te u vidu aktivne, pozitivne, ali i jednake promocije kandidatkinja za vrijeme predizborne kampanje. One političke opcije koje su bile spremne da utiču na pozitivne promjene tako što će promovirati i osnaživati ulogu žena u politici, to su i pokazale svojim rezultatima.

Linija za pomoć novinarima

Aktuelni slučajevi:

Sinan Gluhic (RTV Zenica) - Sinana Gluhica, v.d. glavnog i odgovornog urednika Televizije Zenica, obavijestila je direktorica te Televizije usmenim putem da dužnost v.d.-a od 13.10. neće obavljati on nego ona lično. Bez ikakve najave i obrazloženja direktorica Dženana Sivac-Nezić je donijela takvu odluku. Kolega Gluhic je tražio pomoć kako od Linije za pomoć novinarima tako i od OSCE-a i OHR-a.

Press Ing (Slobodna Bosna) - Uposlenici magazina Slobodna Bosna, Udruženju BHN i Liniji za pomoć novinarima dostavili su listu predmeta (tužbi za klevetu) koji se nalaze na Općinskom sudu u Sarajevu. Linija za pomoć novinarima prati slučajeve na sudu.

Portal Klix.ba - Urednik i direktor portala Klix.ba pozvani su u prostorije MUP-a RS da daju izjavu i otkriju izvor od kojih su dobili snimak u kojem Željka Cvijanović, premijerka RS-a, govori o kupovini zastupnika izabranih u Narodnu skupštinu RS-a. T-im povodom, Udruženje BHN i Linija za pomoć novinarima uputili su Saopćenje za javnost.

a Opštim izborima 2014. godine izabrano je ukupno 19,03% žena na svim nivoima vlasti. Uprkos različitim nastojanjima da se zastupljenost žena u vlasti poveća, ni ove godine nismo dostigli rekordni udio žena od 20,15% iz 2002. godine, a 40% se i dalje čini nedostižnim. Za utjehu je da ipak možemo govoriti o uzlaznom trendu, obzirom da je 2006. godine taj procenat iznosio 17,21%, a 2010. godine je od ukupnog broja izabranih bilo 17,37% žena.

Na svim nivoima vlasti, najviše žena je izabrano iz reda Demokratske Fronte – Željko Komišić koja od ukupno 46 osvojenih mandata ima 17 zastupnica (36,95%), a od svih predstavničkih tijela u kojima je ova stranka osvojila mandate, samo u Skupštini Srednjobosanskog Kantona nema niti jednu zastupnicu. Slijedi je koalicija HDZ BiH, HSS, HKDU BiH, HSP Herceg Bosne sa također 17 zastupnica u 68 mandata (25,00%) koliko ih je ukupno osvojila ova stranka, koja također nema niti jednu zastupnicu samo u Skupštini Zeničko-dobojskog Kantona.

Još jedna politička partija koja ima 17 zastupnica je SDA, ali obzirom na ukupan broj mandata koje je ova stranka osvojila (110 mandata), udio žena je jako nizak (15,45%). Pored toga, SDA u čak 4 predstavnička tijela nema niti jednu zastupnicu. Značajan udio zastupnica ima i HDZ 1990, u kojoj žene čine 28,00% zastupnica od ukupnog broja osvojenih mandata (7 zastupnica od 25 mandata), s tim da u 2 predstavnička tijela nema niti jednu zastupnicu. SBB ima 23,21% zastupnica od ukupnog broja osvojenih mandata (13 zastupnica od 56 mandata), ali u 4 predstavnička tijela nema niti jednu zastupnicu. SNSD ima 21,05% zastupnica od ukupnog broja osvojenih mandata (8 zastupnica od 38 mandata). Od vodećih političkih partija, pored toga što je doživjela historijski poraz na Opštim izborima 2014. godine, SDP ima najniži udio žena na svim nivoima vlasti; od ukupno 43 osvojena mandata, samo 4 (9,30%) su pripala ženama, a pomenuta partija nema niti jednu zastupnicu u čak 7 predstavničkih tijela.

Zaključak je da su one političke opcije koje su bile spremne da utiču na pozitivne promjene tako što će promovisati i osnaživati ulogu žena u politici to i pokazale svojim rezultatima. Ukoliko to može jedna politička opcija koja je nastala nešto više od godinu dana prije Opštih izbora 2014. godine, tj. Demokratska fronta, onda mora moći i ona politička opcija koja iza sebe ima 24 godine aktivnog rada i na stotine hiljada birača, tj. SDA. Sve je pitanje spremnosti i volje da se uhvati u koštac sa promjenama koje su neminovne, ali se ipak odgađaju za neko bolje, pogodnije vrijeme.

Impressum

Redakcijski kolegij biltena

Velida Kulenović

Mirza Sadiković

Siniša Vukelić

Admir Kadrić

Vladimir Šušak

Urednik

Adis Šušnjar

Tehničko uređenje

Arman Fazlić

Udruženje/udruga BH Novinari

Kralja Tvrtka 5/5, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel/Fax +387 33 223 818; + 387 33 443 072

e-mail: bhnovinari@bhnovinari.ba;

web: www.bhnovinari.ba